

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lehősök, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért
kaják a lapot.

Egyes szám ára 15 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Iffj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusítottatnak.

Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep miatt csak 26.-án, vasárnap jelenhetik meg.

Jövel Szentlélek!

Jövel Szentlélek, a szentháromság istenségnek egyedüli tagja, akit a Sátán szolgálatába szegődött hitványság még nem feszített keresztre, mert anyagnélküli, láthatatlan vagy! Aki még be tudsz férködni a szívek rejtekébe, ahonnan társaidat: az Alkotót és Megváltót már régen kiűzte e nyomorult fereg, aki önhittségében már nem is Isten képére teremteltnek, hanem a mindenség urának vallotta magát. Gögös esze, amelyet a Teremtőtől kapott ajándékba, azt képzelte már, hogy az egész világ ő érte van, körülötte, mint középpont körül forog s megadulni neki a jog és a tudás azt vezetni, irányítani.

Ez a gyarló teremtmény, az Ember, most vértől csapzottan, halált-hörögve fetreng a föld sarában, amelyből eredt s ahova testének visszatérni rendeltetése. Az ut, amelyet elbizakodottan saját maga választott, még földi életében a pokolba, a kárhozatba vezette, ahonnan kiszabadítani magát nincs ereje, nincs többé ügyessége, hacsak isteni segítséggel nem. A Szeretet Istenének segédelmével, aki „az ő egyszülött fiát adá, hogy mindaz, ki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök életet vegyen.”

Piros Pünkösdi napján jövel hát Szentlélek Isten mi közénk! S amiként egykoron, tüzes nyelvek alakjában, — szenteljed meg újra a lelkeket, világosítsd fel az elméket, töröld ki a szívekből a hívságot, gyűlöletet és csüggedést s önts azokba szerénységet, jóakaratot, bátorságot, hogy az ember megbocsátván önmagának, végre kibékülhessen önmagával. Hogy az állati ösénél is ösmeretlen saját faja ellen indított gyilkos harcot abban hagyassa és a rombolás iszonyatosságai helyett újból az építés nemes munkájához foghasson ama népek vezérlő eszméi szerint, a melyek nem adták el a lelkeket Lucifernek, csupán megtámadott létük védelmében küzdenek a kezdő, a vérengző gonoszok ellen.

Oh jövel Szentlélek minél előbb, mert csak a Te jöveled fakaszthat dicsárat e retentetés, sujtó átokból!

Jobbra-balra.

Grófnak kell lenni és 40.000 hold föld-birtok tulajdonosának, hogy valaki annyira bolsevik szellemben diakurálhasson Magyarországon, mint Károlyi Mihály teszi. Más, kisebb bolsivik már Vázsonyi exigazságügy-miniszter is „eltaposott” volna hatalma tetőfokán, a nemzetközi grófnak ellenben sietett bünbocsánatát megszerezni, ezt a kormányok s csak keztüös kézzel bánnak vele. Így aztán csupán szegény Konsten őrnagynak marad az ellenőrzés haláttan szerepe s nem csoda, ha Mihály gróf elbizakodottan basáskodik a magyar politikában és szemérmellenül ölegeti keblére francia és angol barátait. — Talán el kellene őt küldeni közkölségen franciának? Ott aztán hirdethetné nemzetközi eszméit és basa is lehetne. Clemenceau egészen bizonyosan csinálna belőle politikai érdemeiért — Bolo basát.

Két szakasz.

Megirtuk a kormányválság előtt, hogy szeretett királyunk szent koronájából kiáradó fény sugar szürkére fogja fakítani a radikális választójog ördögét. Ez a vegyi hatás most van folyamatban és már-már látszani kezd az eredménye.

A választójogi bizottság, amelyben a nemzetre szabadított ördög imprezáriója magas hivatásától elcsapva, csupán mint rosszmájú kritikus vehet részt, már két szakaszt letárgyaltak a meggyezésre törekvő hazafiak. Illetőleg a 2. §-t még nem szavazták meg, de igen valószínű, hogy a pünkösdi ünnepek után nyomban elintézik. S ha a szentlélek megszállja a lelkeiket, valószínűleg azt is megmosdatják annyira, hogy állami életünk biztonságára veszedelem ne származhassék belőle. Fehér nem lesz ugyan, de nem lesz többé fekete.

S következők utána majd a többi szakasz, amelyeket bizony szintén jól meg kell pucolni Vázsonyiék szurokjától. Épp ezért nem tárgyalhat fityörészve a munkapárt, még súlyos feladatok várnak reá. De betölti hivatását. Ami most annyival könnyebb neki, mert ma olyan ellenfelekkel áll szemben, akik szintén nem tévesztik szem elől a nemzeti érdekeket.

Szóval folyik a munka, ez az egy év óta ismeretlen fogalom az eddigi kormányoknál és a választójog ördöge szürkül, szürkül ártatlanra. A világitást pedig szolgáltatja a nemesen

hasznos munkához a magyar szent korona ragyogása, amely nem dobta népét idegen nációk és lelketlen kufárok prédájául az eredeti javaslatnak házfelosztással való keresztül erőszakolásával.

—chl—

Politikai hírek.

— Uj szövetségünk Németországgal. E csütörtöki számunk vezető helyén ismertetett kérdésben interpellálta meg a kormányt gróf Károlyi Mihály, aki a németek elleni gyűlölettel (Konsten őrnagy története óta méginkább) eltelt szavalt az új német szövetség mélyítése ellen. Németországot Magyarország bérliőjének és a béke akadályának (?) nevezte, mert ez ország miatt az döntött még azt lehetné, hogy az új szövetség ellenük irányul (az ám, a drága szentek, pedig úgy-e meg sem érdemelnék?), pedig ő, Károlyi a népek szövetségének a hive. Végül Károlyi király levelének ügyét piszkálta föl s mint aki teljesen elhisi a franciák állításait, arra volt kíváncsi, hogy ki felelős a levélért? Ezt a politikai címzést (vagy morái inszenílt?) akarta reparálni gróf Apponyi Albert, aki ugyane kérdésben interpellálván, örömeinek adott kifejezést az új német szövetség fölött, mert hiszen ez nem jelenti állami szuverenitásunk vagy önrendelkezési jogunk sérelmét. Az ántant érzékenységre — ugymond — tekintettel nem lehetünk, hiszen Anglia a román békét területi épségünk rovására akarja revidálni. Szövetségünk nem dll utjában a népek általános szövetségének, de a szép ürügy alatt hódító szándékot nem engedünk beleszusztatni. Elvárja azonban, hogy a szövetség elbráldást a magyar országgyűlésnek tartják fenn. Még annak a szárnyrakelt hírnök megvalósítása ellen tiltakozott, hogy Lengyelország perszonális unióba lépjen Ausztriával, mert akkor mi sem maradhatunk Ausztriával dualizmusban. Végül azt kérdezte, hogy a német közgazdasági megállapodások nem vágják-e utját Ausztriával való kiegyezésünknek? — Mindkét 48-as párti vezér megnyugtató választ kapott Wekerlettől, illetőleg az azt helyettesítő pénzügyminiszteről. Károlyi nem vette tudomásul, hogy csak béke és védelmi szövetséget köttünk Németországgal, Apponyi tudomásul vette, hogy nem leszünk korlátozva az által semmiben. Minő nagy különbség a két 48-as pártvezér között! És — lám — Apponyi mégis egy gyékényen áruul Károlyiékkel a választójog kérdésében.

— A választójog. A választójogi bizottság, amelynek tárgyalásait a több hélig húzódó kormányválság megakasztotta, kéddén újra megkezdhette tanácskozásait. Már egészen más a levegő a bizottságban, mint a kormányválság előtt. Mert ugyan — csupa gyengédségből — beválasztották Vázsonyi Vilmost is a bizottságba, de legalább ma, az ő távozásával a kormány légkörében tisztult meg a levegő a nemzeti érdekeket nem tekintő radikálizmustól. Wekerle miniszterelnök egyedül képviseli ma a javaslatot, ami nagy megnyugvás az őszellen politikusoknak, akik közé persze az Andrássy—Vázsonyi—Károlyi szövetség tagjait nem számíthatjuk. — Te-

rünk és megjelenési időnk — sajnos — nem engedi meg, hogy a helyes mederben folyó tárgyalásokra részletesen kiterjesszünk. Röviden jelezzük tehát, hogy most már *komoly munka* folyik a bizottságban, amiben — természetesen — ismét gróf *Tisza István*, ez a lánglelkű magyar vezér, aki páratlan lelkiismeretességgel betűről-betűre kíséri a javaslat szövegét, és fejt ki hazafias aggodalmait vagy pedig fejezi ki hozzájárulását. De becsületes munkát végeznek a többiek is akik közül ki kell emelnünk *Polónyi Gézát*, aki maró gúnyjával a hitehagyottakat és a javaslat ellen dikciózó *Vázyonyit* lepezte le és gróf *Bethlen István* nemességét, aki pedig a rosszmájuskodó gróf *Andrássy Gyulának* vágta a szemébe, hogy ő is azok közé tartozik, akik *csak hangzatosítják* a nemzeti álláspontot, de *megfelelnek arról*. — A választójogi törvényjavasltnak különben az 1. módosított szakaszát már elfogadták, sőt a 2. § is már csaknem elintéztnek tekinthető. Véglegesen az ünnepek után döntik el a sorsát. Az 1. §, amelyben a módosításokat a düllt betűk jelzik, így hangzik:

„Országgyűlési képviselő választói joga van minden férfinak, aki életének 24. évét betöltötte, magyar állampolgár, az állam hivatalos nyelvén, vagy más hazai élő nyelven irni-olvasni tud, *dl-landó lakással bir* (4. §) és ezenfelül a 2. §-ban felsorolt különös-kellékek (jogcímek) valamelyikének megfelel.”

— **Sanda mészáros.** E című legutóbbi közleményünkbe gonosz sajtóhiba csuszott, ami — úgy látszik — épp olyan háborus ellensége ma a lapoknak, akár az ántánt országunknak. A munkapárt ugyanis Urmáncy határozati javaslatát nem azért szavazta le, mert „különböben sem tartotta visszaélésnek a kormányválsággal küzdő miniszterelnök utjába akadályt gördíteni”, ahogyan lapunkban szedve volt, hanem mert „különböben sem tartotta izlésestnek . . .” azt. Szerencsére okos olvasó közönségünk van és olvasáskor magában bizonyára kijavítja a sajtóhibákat, amiről nem tehetünk.

Hirek.

Boldog pünkösdi ünnepeket!

— **Katonai előléptetések.** A király kinevezte házvezedeink körében a következőket. A 31. hg. ezredben: örnaggyá: literáti Foghtly Miklós százados; nyug. áll. főhadnagyokká: dr. Weinwurm Alfréd József Frigyes és Hirsch Emil címz. főhadnagyokat; tart. hadnagyokká: Vojacek Nándor, Bográn Sándor, Hüjtner Jenő, Holba Miklós tart. zászlósokat; szkv. főhadnagyokká: Horváth Lóránd szkv. hadnagyot, dr. Kubovich Ignác szkv. hadnagyot; népf. századosá: Kocán Aladár; dr. Tóth József népf. főhadnagyokat; népf. főhadnaggyá: Podáriu János népf. hadnagyot; népf. hadnaggyá: Szelestey Gyula, Forgács Sándor, Polyondi Zsigmond és Haar József, Róth Samu, Szádeczky Vince, Kajdi Károly, Horváth József, Major Károly beosztott népf. zászlósokat. A 41. (7.) h. t. tüzérezredben: tart. főhadnaggyá dr. Csapó Ferenc tart. hadnagyot; tart. hadnagyokká: Kacvinszky Pál, Dajkovits Sándor tart. zászlósokat.

— **Esküvő.** Szép esküvő volt a hó 15-én Veszprémben. Ekkor vezette ugyanis oltár elé *Danilovics János* 41. h. t. tüzérezredbeli főhadnagy *Bárdossy Valériát*, néhai *Bárdossy Imre* sídfoki gyógyszerész és neje: *Jankó Mária* leányát. A polgári esketést dr. *Bibó Károly* alispán, a vármegyei anyakönyvvezetők főnöke végezte, majd az egyházi áldás következett.

— **Katonai kitüntetések.** A király adományozta házvezedeink körében a 3. o.

k. é. k. a hdm. és a hardokai: Ujj József I. 31. npl. hdgynak; a *signum laudist újólag a kardokkal*: Bárány Károly t. hdgynak és Taag. Ede tüzérszerlésznek a 41. h. t. tüzérezredben; *ugyanazt kardok nélkül*: Szarvas Ferenc I. 31. npl. századosnak; a *signum laudist a kardokkal*: Műd Nándor t. hdgynak, Papp Béla, Viadár Elek t. hdgynok, Moser Károly, Berta Aladár t. e. ü. hdgynok a 31. h. gy. ezredben; *ugyanazt kardok nélkül*: Somogyi János szkv. hdgynak a IV. 31. npl. hadtáplójánál; a kor. arany é. k. a vit. é. szalagján: Kármán Dézso 31. hgye. t. hdgy. g. t.-nek. Adományoztatott a felhatalmazott parancsnokság által a 2. o. ezüst vit. érem: Fenyő András 31. hgye. t. zisnak, Makó László t. hdgynak és Richler István hadapródjelöltnek, Edvi Ilés Gyula c. é. ö. címz. szkv. lénak a 41. h. nehéz tüzérezredben; a bronz vit. érem: Goldberger Jenő és Kedli Jenő hdpredjelöltnek a 41. h. nehéz, illetve t. tarackos ezredben.

— **Uj királyi tanácsos.** A király *Martonyfalvy Elek* pápai ügyvédnek, a Pápa városi hadigondozó hivatal elnökének tanügyi és egyházi téren szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi címet adományozta. A királyi kitüntetés Pápa osztatlan megelégedet kellett és számosan gratuláltak ahhoz a derék közéleti férfinak.

— **Hősi halál.** E hó 17-én temették el Balatonfüreden nagy részvét mellett katonai pompával *Segesdy Miklós* 31. honvédgyalogezredbeli százados, aki a harc téren szerzett betegségében halt hősi halált hosszú szenvedés után. Az elhunyt hős katonája *Segesdy Miklós* blüredri ref. esperesnek fia volt.

— A *Stefánia* szövetség vármegyéinkben Az Országos *Stefánia* Szövetség „Veszprémvármegyei Fiókszövetségét” az anya és csecsemővédő egyesület óhajta megalakítani vármegyéinkben dr. *Rainpredt Antal* főispán, dr. *Bibó Károly* alispán, dr. *Ovári Ferenc* országgyűlési képviselő, dr. *Csolnoky Ferenc* kir. tan., kórházi ig.-főorvos, dr. *Cserenyés József* áll. gyermekmenhely ig.-főorvos, dr. *Vadnay Szilárd* kir. tan., vm. fizti főorvos, dr. *Rosenberg Jenő* kir. tan., városi fizti főorvos s e célból egy hazafias és humanus felhívást intéztek a vármegye lakosságához. A felhívás így hangzik:

„Milyen tisztelt Uram! Sem a tatárjárás, sem a mohácsi vész után a hazának nem volt nagyobb szüksége arra, hogy minden megszületett gyermek az életnek megtartassék és hogy az anyák, midőn Isten rendeléséből a legszebb női hivatásukat teljesítve, életet adnak, oly kezelésben, gondozásban, ellátásban részesülhessenek, hogy továbbra is anyák maradhassanak, mint most, midőn oly hő aratása van a halálnak az évek óta tartó vérzivataros háboruban. A nemzet fiatalága és megillet férfiai pusztulnak el a becsület mezején, vagy válnak munkaképtelenné. A magyarság legértékesebb eleme, nemzetfenntartó része lesz napról-napra kevesebb. A nehéz megélhetési viszonyok, a családfentartó távolléte, a közegészségügyi viszonyok rosszabbodása, az orvoshiány mind meg annyi tényező, amely párosulva a babonával és tudatlansággal, segíti kioltani a gyenge csecsemő életét. A háborueltölti évek születési állaga Magyarországon évenként 750.000 volt, 1915-ben ez a létszám leszállt 512.261-re, 1916-ban 333.551-re és 1917-ben 311.304-re. Ugyancsak a háborueltölti évek halálzási állaga Magyarországon évenként a 750.000 születéssel szemben 511.304, tehát a természetes gyarapodása az államnak 238.597 lélekszám volt. 1915-ben az 512.261 születéssel szemben 552.607 halálozás, 1916-ban 333.551 születéssel szemben 428.057 volt a halálozás, míg 1917. évben 311.304 születéssel szemben 417.508 halálozás volt; fogyott tehát az ország népessége 1915-ben 40.346, 1916-ban 94.506 és 1917 évben 106.104 lélekkel, pedig ezen számokban nincsenek benn a csatatér halottjai és a háboruban szerzett beteg-

ségek folytáni halálozások. A három háborus esztendőben tehát ahelyett, hogy Magyarországi lakossága körülbelül 700.000 lélekkel gyarapodott volna, tényleg megfogyott 241.057 lélekkel. Az anyák és csecsemők védelmét írta zászlójára az Országos *Stefánia* Szövetség, hogy hazafias és emberbaráti szeretettel szolgálja e nemes ügyet. Sikerrrel azonban csak úgy szolgálhatja és valószínűleg azt meg, ha minden nemesen erőző lélek, minden embertársát szerető szív sorompóba áll melléje és ha vidéken is megalakul a *Stefánia* Szövetség Fiókszövetsége (az anya- és csecsemővédő egyesület.) Veszprém vármegye területén Veszprém székhellyel óhajtna azt megalakítani, hazafias és emberbaráti érdeünk minden melegevel kérjük, hogy abba lépjen be és szíveskedjék a mellékelt felhívási iven belépő tagokat szerezni. Az egyesületbe való belépését, valamint a felhívási ivot dr. *Tóth Béla* vármegyei árvazéki ülnök címére kérjük megküldeni. Az alakuló közgyűlés idejét és helyét közzé fogjuk közölni.”

— **Olvasni valót a hősöknek.** A m. kir. 31. honvéd gyalogezred parancsnoksága ezúton is felkéri mindazokat, akiknek régi újság, folyóirat stb. van birtokában és azt nélkülözhetik, hazafias áldozatkészséggel bocsássák azt a parancsnokság rendelkezésére, amely azt a harctéren levő katonák részére továbbítani fogja.

— **Nagy Endre** művészkabaréja, amint előre jeleztük, megtartatott e hó 16-án a veszprémi színházban. A d. u. 6 órai előadásán kevesebb, az esti 9 órai előadásán nagyobb számú közönség vett részt, hogy gyönyörködjék a hírneves konferáló szellemességében, nemkülönböben vele fellépett társaiban. Várakozásában nem is csalódtok, mert ugy *Nagy Endre*, mint *Szász Ilona* és *Boross Géza* valóban nagyon kellemes órákat szereztek elméskedésükkel, énekléseikkel. A délutáni műsor nem volt teljes, az estéli előadást azonban helyreállították az elmaradt számokat. Talán mondanunk sem kell, hogy a vendégszereplő társaság sem mindenhol akad olyan halásan kacagó-tapsoló közönségre, mint a veszprémiek.

— **A hatósági lisztszükséglet biztosítása.** A közlelmező miniszter egy távirati rehdetelevel Veszprém vármegye részére ez év április 15-től június 15-ig terjedő időre 15 vagon gabonát és 5 vagon tengerlisztet utalt ki. Dr. *Bibó Károly* alispán megkapván a rendeletet, e tárgyban érintkezésbe lépett a Haditermény részvénytársasággal, azonban ez a szállítási oly főlőtté fontos pontosságát nem biztosította, ezenkívül le akarta vonni a kontingensből a zsidók husvétli lisztjét s az ellátatlan lakosság rendelkezésére bocsátott, apróbb tételű rekvirált lisztmennyiségeket. Gondos alispánunk, aki szíven viseli vármegyéje lakosságának érdekeit, az ellátási ügyekben való nagy gyakorlatánál fogva rögtön észrevette, hogy ebből baj lesz s ha valamiképp nem reperáltatik, a vármegye lakossága szenved súlyos károsodást. Megbizta tehát kiválóan ügyes és páratlan lelkiismeretességgel dolgozó szakreferensét: *Kezer Imre* vm. tb. főjegyzőt, hogy intézzen e kérdésben felterjesztést a közlelmező miniszterhez. A máj. 4-én kelt felterjesztésben aztán reámutatott az alispán legelső sorban arra, hogy a gabonalisztet a haditermény helybeli kirendeltsége a vármegyebeli körzeti malmokból szolgáltassa ki s így annak leszállítatása remélhetőleg nagyobb akadályokba ütközni nem fog, a tengeri liszt azonban, — habár a H. T. két ízben táviratilag hiába sürgette, s így nem tudhatjuk, hogy Budapestről vagy az ország melyik malmából lesz kiutalva. Pedig a mai vasúti forgalom mellett — tapasztalat szerint — a Pestről való leszállítás is legkevesebb 10—12 napot vesz igénybe s így már ki van zárva, hogy a tengeri liszt 15-re rendelkezési helyen lehessen, pedig az április—májusi kontingens teljesen kifogyott. Felemlítette továbbá a felterjesztés, hogy a H. T. a kiutalt 20 vagonból is le akarja

vonni a vármegyében levő izraelita hitközségek részére leszállított, állítólag 2 és fél vagon husvétli lisztet; továbbá a számtalan, tulnyomó részt apró tételből álló s éppen ezért — hogy el ne kallódjék — a *H. T. kirendeltsége által* az elsőfokú hatóságoknak az ellátatlan lakosság részére rendelkezésre bocsátott s már fél is használt rekvirált lisztmennyiségeket is, amelyek szintén együttesen több mint 3 vagonat tesznek ki, úgy, hogy a vármegyének e hónapra tulajdonképpen nem állana több rendelkezésre, mint: 9—10 vagon gabona és 5 vagon tengeri liszt. Ezzel szemben ismétellen kimutatatta az alispán, hogy a vármegye szükséglete mennyi. És pedig Veszprém városé: 8 vagon, vagyis 57 mázsa; Pápa városé: 10 v., 75 mm, a járásközi 11 v., 48 mm, a katonaságé (csak a hajmáskéri és csetői fogolytáborok szükségletét számítva) 1 v. 4 mm., tehát csak ez összesen 31 vagon 84 mm. Ehhez jön még a Siószabályozási vállalat havi 45 métermázsa szükséglete, továbbá a Várpalotán, Balatonkenesén állandóan s a nyár folyamán több más községben is elhelyezett katonaság tisztiektől igényelt szükséglete, amely állandóan, gyakran váratlanul változik, s amelyel együtt a katonaság lisztigényétét állagban havi 1 és fél — 2 vagonra lehet tenni. Eszerint a vármegye 31—32 vagon szükségletével szemben a készlet csak 14—15 vagon lenne és ebből is 5 vagon tengeri liszt. Az alispán tehát a rendkívüli felelősség tudatában és a beláthatatlan következményű zavarok elháríthatása céljából arra kérte a minisztert, hogy a havi kontingensből a *H. T.* által levonni szándékoltt mennyiségnek levonását engedje el sőt a május 15-től június 15-ig terjedő kontingens javára még legalább 10 vagon gabona lisztet a lehető legstígtöbben utaljon ki. Végül hangsúlyozta az alispán az általános súlyos helyzetet és jelezte, hogy amennyiben felterjesztésének nem lenne fogantaja, úgy a mostani — a már igazán legminimálisabb — 6-6 kg. fejkvótát is a *feljére kellene a vármegyében leszállítani, ez pedig akkor, amidőn a vármegyében a legszigorubbán végrehajtott rekquirálások folytán tartalékkészlet sehol és senkinél egyáltalán nincs, hüvelyekben, burgonyában pedig szintén a lehető legnagyobb a hiány, különösen a városi lakosságot a szó legteljesebb értelmében éhezésnek tenné ki.*

A felterjesztés elment, derék alispánunk azonban teljesen átérve a helyzetet, helyessé látta annak sorsát egy küldöttség kérésével megtámogatni. A küldöttség, amelynek tagjai dr. Szász Károly v. b. t. tanácsos, képviselőházi elnök vezetésével dr. Antal Géza, esztényi *Holtischer* Károly, dr. *Iklódy* Szabó János és *Jádkóy* Géza megyebeli orsz. képviselők, valamint dr. *Bibó* Károly alispán voltak, e hó 16-án fízeltgett Budapesten a közlélmesterné, aki előtt az alispán ismerte az ügyet és kérte jóakaratu intézkedését vármegyéje érdekében. A miniszter megígérte, hogy a 2 és fél vagon husvétli liszt, nemkülönben az ellátatlanoknak adott 2 és fél vagon (tehát összesen 5 vagon) rekvirált liszt a máj. 15.—jún 15.-i kontingensből *nem lesz levonva; ígéretet tett továbbá* arra is, hogy az alispán felterjesztésének ama kérelmét, hogy még 8—10 vagon liszt utaltassék ki a már kiutalt kontingensen felül, tanulmány tárgyává fogja tenni s elhatározásáról az alispánt értesíteni fogja.

— **Hadi jótékonyasági alap.** A főispáni jótékony alapra 1918. április 18-tól május 1-ig befolyt önkéntes adományokhoz nagyobb összeggel járultak (Folytatás): Szabó József Hajmáskér, Szabó Ferencz Hajmáskér, Szerencse Gyula Hajmáskér, Móróc Gyula Várpalota, Boscowitz Sámuel Pápa, Reindl Fülöp Magyaropolány, Gulyás Péter Borsosgyör, Molnár János Naggyimót, Csizmadia István Naggyimót, Schöber János Siófok, Szabó Nándor Kiscsöz, Antal Imre Kiscsöz, Árpás József Kiscsöz, Anczmann Mátyas Bakonygyepes, Roll Mihály Bakonygyepes, Hauzer Mátyas Bakonygyepes, Renner János Bakonygyepes, Buchvald József Herend,

Galambos József Herend, Steiner Izidor Herend, Scháner András Herend, Penk János Ajkarendek, Krutzler Pál Lajoskomárom, May Márton Lajoskomárom, Barlos Mihály Lajoskomárom, Czéh Pál Lajoskomárom, Czéh György Lajoskomárom, Ulrich József Lajoskomárom, Maárhoffer Pál Ajkarendek, Fuchsz János Ajkarendek, Pogány Lajos Balatonfőkajár, Gulyás János Szilasbathás, Stimar Mihály Lajoskomárom, Göggös Sándor Dabrony, Mondvay Lajos Herend, 100—100 K. (Folyt. köv.)

— **Adófizetés iránti felhívás.** Alulírott városi adóhivatal ezennel felszólítja mindazokat az adózókat, akik az 1909. évi XI. t. c. 26. §-a értelmében esedékes adótartozásukat e hó 15-ig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetmény közzirré tételétől számított 8 napon belül, vagyis *e hó 24-ig* a városi pénztárnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogelési eljárás azonnal meg fog indíttatni. Amíg a folyó évi kivételek be nem fejeztetnek, a múlt évi arányban teljesítendő a befizetések. Hasonlóképpen tartoznak fizetni a múlt évben jövedelmi és vagyon adóval megrovottak és a birtokrendezési fagositási költséggel hátralékos földtulajdonosok. Veszprém, 1918. évi május 16. án. *A városi adóhivatal.*

— **Vasuti rendőrség.** A kereskedelmi miniszterium elhatározta egy ankét keretében, hogy a mind sürűbbé váló vasuti tolvajlások megakadályozására vasuti katonai rendőrségeket szerveznek. A szervezések meg is történtek és az új szerv legközelebb megkezdí működését. Az országot 32 kerületre osztották és minden kerületnek külön vasuti katonai rendőrsége lesz, amely 5—5 altisztből áll 1—1 tiszt vezetésével. Az egyes katonai parancsnokságok mindenkor kötelesek megfelelő számú legénységet a vasuti katonai rendőrség rendelkezésére bocsátani.

— **A közalkalmazottak ruházata.** A közalkalmazottak ruházatának elosztásáról, amelyet a Népruházati Bizottság fog kiutalni, dr. *Horváth* Lajos vármegyei főjegyző e hó 14-én, kedden értekezletet tartott a vármegyeházán, amelyen több törvényszéki, kir. ügyészségi, járásbíróági, pénzügyi tisztviselő és népnevelő vett részt. A ma olyannyira fontos kérdést megtanácskozták, végleges megállapodást azonban — természetesen — még nem létesíthettek, mert hiszen jobbára csak lajstromok kiállításával foglalkoztak.

— **Gabona szállítási prémium.** A *H. T.* igazgatósága május 31-ig fizeti bizományosainak a szállítási prémiumot, a rendes jutalékon felül 60 fillért métermázsként, ha a búzát, rozsot, árpat, zabot és teugert május 31-ig bezáróan föladják.

— **Cipőrendelet végrehajtása tárgyában** (a rendeletet már ösmertettük) dr. *Horváth* Béla veszprémi helyettes polgármester rendeletet bocsátott ki. E szerint a börtulványnt is, a cipőutalványnt is a városi *közélelmzési ügyosztály* adja ki. A bórkereskedők május 15-én, a cipőt raktáron tartó iparosok, kereskedők, beszerzési csoportok, szövetkezetek stb. pedig május 20.-ig tartoztak bejelenteni a helyettes polgármesternél készleteiket.

— **Károly király gyermeknyaraltatás.** Említettük legutóbb, hogy Vadnay Tibor kormánybiztos e tárgyában felhívást bocsátott ki az alispánokhoz és a gyermekmenhelyek igazgatóihoz. A felhívásból közöljük a következőket: A nyaraltatás alap gondolata a régi magyar cseregerek rendszer. Magyar gyermekek fognak az ausztriai tengerparton nyaralni, ausztriai gyermekek pedig magyar falvakban. A kizáróan *német* anyanyelvű 6—12 éves osztrák fiúk és leányok nyaraltatása családi elhelyezés alapján tervezetik akként, hogy megbízható és *önként vállalkozó* családok fogadják vendégül a gyermekeket; — *németül nem tudó* család legalább *kettőt*, hogy a kis vendégek már eleinte se érezzék

magukat egészen idegentül. Ezen a számon felül pedig csak annyit, amennyit a vendéglátó család a saját és a gyermekek nagyobb kényelmességére nélkül be tud fogadni. *Németül tudó* családokban egy vendéggyermeket is el lehet helyezni. A nyaralás *július 15. és augusztus 1. között kezdődik és 6 hétig tart.* A vendéglátó családok a gyermekek után heti 10 koronát, az egész időre tehát 60 koronát kapnak; aminek fejében a gyermekeket tisztességes lakással és étellel tartoznak ellátni. A nyaralás megkezdésének időpontját azért tűzte ki a kormánybiztos a jelzett időre, mert akkor már az új termés jelentősen fog az élelmzési viszonyokon javítani. Különbben is a vendéglátó családok részére *ki fogják utalni azt az élelmzési mennyiséget, amely 6 hétre a vendéggyermeket megilleli.* A magyar gyermekeket ingyenesen küldik az adriai tengerpartra és vasuton fogják lakóhelyükről Fiuméba vagy Triesztbe szállítani, onnan pedig tengeri uton a kiszemelt nyaralóhelyekre. A *vidéki magyar* gyermekek minden 30 főnyi csoportjához egy felügyelő is lesz, akik ingyenes utazásban, ellátásban és 100 korona tiszteletdíjban részesülnek. Ezeket a felügyelőket az állami gyermekmenhelyi igazgató főorvosok fogják a tanítóknak, ovónők és hasonló — gyermekekkel szakszerűen és hivatásosan foglalkozó — nők köréből választani. Elsőbbségben részesülnek, akik a vendéglátó családok gyűjtésében megfelelő eredményeket értek el. A gyűjtéssel foglalkozók az elért eredmény arányában *külön jutalomban is fognak részesülni.* A felügyelőknél mellé segítségül egy-egy nagyobb fia vagy leánygyermek is lesz rendelve, akik némi zsebpénzben is részesülnek.

Egy németül is beszéző, rendszerető bejáró, ki mosás, vasalás, úgy főzéshez is ért, azonnal felfogadtatik Veszprémben, Villasser 5. sz. alatt.

— **Apollo mozi.** A veszprémi *Apollo* mozgó színház jövöheti másora a következő: *hétfőn és kedden „Ne vigy minket a kísértetbe“* c. 4 felv. tragédia, *szerdán és csütörtökön „A mozi gyöngye“* c. 4 felv. dráma, *pénteken és szombaton „Károlybakák“* 3 felv. harctéri film, *vasárnap „Rafaela“* c. dráma kerül előadásra. *Ma, amint már jeleztük „A halott levele“* pereg.

VISZKETE!

Rüh, sömör és mindennemű bőrbaj biztos gyógyszere a

BORÓKA-KENŐCS.

Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és 9 kor. Hozzávaló Boróka-szappan 5 kor. Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykőrös.

Veszprémben kapható:
Földes Lajos gyógyszerárán,
Kossuth Lajos-utca.

— **A bűn virágbimbói.** A napokban a veszprémi rendőrség két fiatalokru fiut fogott el, akik állandóan libaloppással foglalkoztak. Az egyik hétrendbeli lopást ismert be, amelyet állítólag egy orgazda kérelmére követett el. — De még ennél is érdekesebb az az eset, ami tegnapelőtt történt. Egy 7 éves kis leány bement Kiss veszprémi cukrászhoz, akitől a nála levő mintegy 60—70 koronáért cukrot akart vásárolni. Kissenek felült a gyermeknél levő sok pénz s átadta a rendőrségnek. A moziban épp ügyeletet tartó dr. Török Gyula rendőrkapitány, akinek jelentették az esetet, nyomban hozzáfogott a nyomozáshoz és rövid néhány óra alatt kiváló rendőri

talentumával kiderítette, hogy a kisleánynak volt egy 8 éves kislány társa, akivel együtt Grosz Edéné üzletének kasszájából raboltak el körülbelül 150—200 koronát s ennek egy részét a Temetőhegyen egy bokorba rejtették. Az egyik addig őri állott, amíg a másik dolgozott. A két gyermek kihallgatásakor egymásra tolt a felbujtást. — Hát ez igen elszomorító jelenség. Mi lesz ezekből a gyermekekből, mire megnőnek! S annak is a háború az oka, a rendes iskolázás és óvodái nevelés hiánya és a számos rossz példa, amit a gyermek maga előtt lát és hall.

— **Szünetel a balatoni hajózás.** A Balatoni Gőzhajós Társaság ez évben nem indította meg május 1.-én a gőzhajójáratot a Balatonon. A vármegyék érdeklődésére a vállalat azt a választ adta, hogy fűtőszén hiánya miatt nem járathatja gőzhajóit, s amíg szenet nem kap, nem is tud ezen az állapoton változtatni. — Hát majd csónakázunk!

— **Elcsípett betörők.** Kedden éjjel a Jutason levő Kancler-malomba betörték és onnét több ezer korona értékű gépsziját ellopták, ami miatt az üzem is megállt. A szemfüles veszprémi rendőrség azonban elfogta a tolvajt Szanyi Gyula rovoitmultu közmivességét személyében, akinél sok fehérneműt is találtak K. A. monogrammal s akire több, Székesfehérvárott elkövetett lopás is reá bizonyult. Most ideiglenesen a székesfehérvári rendőrségnél van a nyomozás megjejtése végett. — A várpalotai rendőrség is elfogott egy jó madarat. Klein Juliának hívják, aki egy kedvesével nemrégiben a veszprémi Temetőhegyen bérelt éjszakára szobát, amit azonban reggelre kirabolt. A veszprémi rendőrséghez kísérték.

— **A „Darvin“.** Dr. Fülöp Zsigmond népszerű természettudományi folyóiratának május 15 száma is igen érdekes és változatos. Felemlítjük a legfőbb cikkeket. Hudson: A bűzös borz. Györy Lajos: A végletlenség. Herbi G: A török dohány. Cserny Dező: Önvédelem az állatoknál. Dr. Kollarits Jenő: Előérzetek. Kresz Ödön: A csalán mint textilanyag. Különbélek. A spárga mint gyógyszer. Golyó a szívben. A fogszu oka. stb. A kiíró folyóirat előfizetési ára fél évre 7 kor. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal, Budapest. Andrassy-ut 60.

Viszkotogséget, Sömört, Rúht
 leggyorsabban elmulasztja
 a **D. Fleisch-féle** eredeti
 törvényesen védett
„Skaboform Barna-zsir“
 Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétos Dr. Fleisch-félét kérjünk.
 Próba tégely 2:30 K, nagy tégely 4 K, családi tégely 11 K.
 Veszprém és vidéke részére főraktár:
 Koesuba Emil „Fekete sas“ gyógyszerháza
 Veszprémben.
 Vételnél a Skaboform-védjegyre ügyeljünk.

**Balaton mellett keresek
 ötventől száz holdig
 szántóföldet,
 jó lakóházat
 és szőlőt
 is megvételre.**
JÁRMY,
Döge, Szabolcsmegye.

Iskolaszerek, rajzszerok, papirok,
 minden e szakba vágó cikkek a
 legolesobb áron kaphatók
PÓSA ENDRE
 könyvkereskedésében
 Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
 (Saját ház.) Telefon 93.
 Minden iskolában használható
 tankönyvek raktáron vannak.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a
Siófoki Központi Tejcsarnokot
 megvettük.
 Bárki másnál
 előnyösebb feltételek
 mellett vásárolunk
tejet.
 Arájanlatokat kér:
Havasi Vajvállalat
 Siófoki Tejcsarnoka Siófok,
 vagy Központja Kaposvár.

KÖLCSÖNÖKET
 köztisztviselőknak, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre életbiztosítással kezesség nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész hatvanöt évi törlesztésre, második helyre tíz évi törlesztésre.
 Veszek örökségeket, házrészeket, életbiztosítási kötvényeket, ezüstneműeket.
farádi BALOGH CONSTANTIN
 BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.
 Telefon 170—91. (Válaszbélyeg csatolandó.)

Kemenesszentpéter községben (Vasmegeye), az országutban, jókarban levő korcsma: négy szoba, konyha, kamra, pince, istálló, szin, udvartér és kerttel együtt betegség miatt azonnal eladó.
 Feltétel megtudható Szücs Elek tulajdonosnál, Kemenesszentpéter.

BIRTOKOKAT
 keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok művelési ága, termérték, a birtok tehertételei, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részletezése, vasuti állomás s a birtok ára.
 Ajánlatokat kér:
farádi Balogh Constantin
banküzlet
 Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.
 Telefon 170—91.

RAFFIA NINCS!
 halló időben lássuk el magunkat
Szőlőkötöző papirspárgával.
 Bármily mennyiségben kapható, míg a készlet tart.
 Raktár. Azonnal szállítható. Ára 100 kg. kor. 850.—
 Olcsóbb mint bármilyen más papirspárga. Kapható:
 Papírárú Gyári és Kereskedelmi Részv.-Társ.
 Budapest, VII., Rákóczi-ut 6. sz.
 Telefon: 83—63. Sürgősnem: Papírtisztító, Budapest

**Hirdetéseket fölvesz
 a kiadóhivatal.**